

10. SINIF

DERS ANALİZ SINAVI 01

TARİH

Adı :
Soyadı :
Numara :
Sınıf :

Doğru :

Yanlış :

Net :

BU SINAVDA YER ALAN KONULAR

TÜRKİSTAN'DAN TÜRKİYE'YE (1040-1299)

Türkistan'dan Türkiye'ye Askerî Gelişmeler

AÇIKLAMALAR

- » Bu kitapçıkta sadece 10. Sınıf Tarih dersinin ilgili konuları bulunmaktadır.
- » Toplam soru sayısı 25'tir.
- » Bu sınav için önerilen süre 40 dakikadır.

1. Malazgirt Zaferi sonrası Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması sonucunda birçok Türkmen aşiret ve beylikleri Anadolu'ya yerleşmiştir. Bu durum zamanla bölgenin Türkleşmesini ve Müslümanlaşmasını sağlamıştır. Türkler bölgede imar faaliyetlerine önem vermişler, kervansaraylar, ticarethaneler kurularak Anadolu'nun ticaret merkezi olmasını sağlamışlardır. Halkın refahı yükseltilmiş, ilim ve irfan alanında çalışmalar yapılarak bölgenin eğitim ve bilim merkezi olmasına yönelik faaliyetler yürütülmüştür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun fethedilmesinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Anadolu'da ekonomik faaliyetler artmıştır.
- B) Anadolu'da etnik yapıda değişiklik meydana gelmiştir.
- C) Anadolu'da siyasi yapı değişmiştir.
- D) Anadolu dünyanın bilim merkezi olmuştur.
- E) İslamiyet'in nüfuz alanı genişlemiştir.

2. Günümüzde Pasinler Ovası olarak bilinen yerde gerçekleşen Pasinler Savaşı , Selçukluların Doğu Roma İmparatorluğu'yla yaptığı bilinen ilk savaş olarak tarihe geçmiştir.

Bu savaşın yapılmasının temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Moğolların Anadolu yönünde istila hareketine başlaması
- B) Haçlı Saldırıları'nın düzenlenmesi
- C) Kudüs'ün Müslümanların elinde bulunması
- D) Türklerin Anadolu'ya yönelik akınlarda bulunması
- E) Selçuklularda taht kavgaları yaşanması

3. **Aşağıda verilen durumlardan hangisi Anadolu'nun Türkler tarafından fethini kolaylaştıran nedenler arasında gösterilemez?**

- A) Doğu Roma İmparatorluğu'nda sık yaşanan imparator değişiklikleri
- B) Moğol İstilasası'nın sona ermesi
- C) Türklerin Anadolu'daki halk tarafından kurtarıcı olarak görülmesi
- D) Doğu Roma'nın Ortodoks mezhebini zorla halka dayatması
- E) Anadolu coğrafyasının yakından tanınması

4. "(...) Sultan Alp Arslan, (...) Ahlat - Malazgirt arasında bulunan Rahve ovasına gelip karargahını kurdu. (...) Sultan, imparatora gönderdiği önerisinde 'Ükene geri dön, barış yapmak istersen, bunu Bağdat halifesi aracılığıyla yaparız, aksi takdirde biz, azim ve kararımızı içtenlikle bağlı olduğumuz Ulu Tanrı' ya bırakırız.' dedi. (...) O, Selçuklu heyetine 'Ben, bu üstün ve kudretli duruma, pek çok para ve çaba sarf ederek eriştim. Barış ancak ve ancak Selçuklu başkenti Rey'de yapılacaktır. Ben, İslâm ülkelerine, kendi ülkem gibi hâkim olmadan asla geri dönmeyeceğim.' (...)"

Malazgirt Savaşı ile ilgili verilen bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selçukluların barıştan yana tavır takındığı
- B) Doğu Roma'nın meydan okumasına Selçukluların boyun eğmediği
- C) Doğu Roma'nın savaşı kazanacağını düşündüğü
- D) Doğu Roma'nın yayılcı politika izlediği
- E) Selçukluların ittifak arayışında olduğu

14. Türkiye Selçuklularında başlangıçta devletin merkezi İznik iken daha sonra Konya, Türkiye Selçuklu Devleti'nin merkezi olmuştur.

Bu duruma neden olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) İlk Türk beyliklerinin kurulması
B) I. Haçlı Saldırısı'nın düzenlenmesi
C) Devletin batı yönünde genişleme siyaseti izlemesi
D) Doğu Roma ile Malazgirt Savaşı'nın yapılması
E) Moğol istilasının yaşanması

15. "(...) II. Kılıç Arslan, burada Doğu Roma ordusunu imha edencesine bozguna uğratıp Malazgirt'ten sonra Türk tarihinin ikinci büyük zaferini kazandı. Tarihe 'Miryokefalon' adıyla geçen bu yenilgiden sonra İmparator Manuel ve ordusunun kalan kısmı ancak Kılıç Arslan'ın merhameti ve yardımı sayesinde İstanbul'a dönebildi. Böylece, Malazgirt Zaferi'yle açılan vatan (Anadolu) ve kurulan devlet (Türkiye Selçuklu Devleti), Miryokefalon Zaferi'yle korunmuş ve emniyet altına alınmıştı..."

Bu bilgiye bakılarak,

- I. Doğu Roma'nın ağır bir yenilgi aldığı,
II. savaşın Türk siyasi tarihinde önemli bir yere sahip olduğu
III. Doğu Roma'nın Anadolu topraklarını tamamen kaybettiği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

16. Eyyubi Devleti'nin kurucusu Selahaddin'in Kudüs'ü geri alması üzerine Avrupa'da yeni bir Haçlı Saldırısı hazırlıkları başlamıştır. Bu sefere Fransa, Almanya ve İngiltere kralları da katılmıştır. İstanbul yolu ile Anadolu'ya geçen Alman İmparatoru Silifke Suyu'nu geçerken attan düşerek boğulmuş; ordusu ise tamamen dağılmıştır. Deniz yolundan hareket eden Fransız ve İngiliz Kralları, Kıbrıs yolu ile Suriye'ye gelerek Akka Kalesi'ni ele geçirmişlerdir. Bundan sonra devam eden uzun savaşlarda başarılı olamayacaklarını anlayan her iki kral ülkelerine geri dönmüştür.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. Haçlı orduları istedikleri sonuca ulaşamamışlardır.
II. Türk dünyası Haçlılara karşı birlikte hareket etmiştir.
III. Kudüs Müslümanlar'ın hâkimiyetinde kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

17. **Haçlı Saldırıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.de verilene ortam hazırladığı söylenemez?**

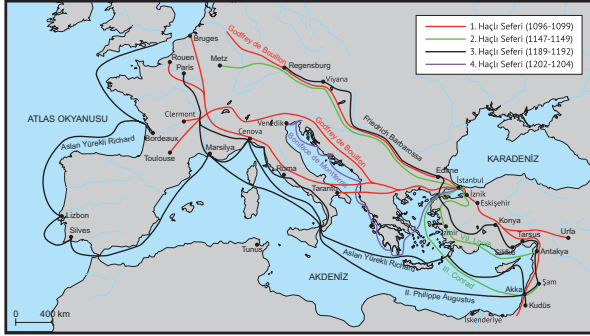
	I	II
A)	Kudüs'ün Müslümanlardan alınmak istenmesi	I. Haçlı Saldırısı'nın başlaması
B)	Kudüs'ün Selahaddin Eyyubi tarafından fethedilmesi	III. Haçlı Saldırısı'nın yapılması
C)	IV. Haçlı Saldırısı'nda İstanbul'un yağmalanması	Doğu Roma İmparatorluğu'nun yıkılması
D)	XI ve XIII. yüzyıllar arası Haçlı Saldırıları'nın sürmesi	Doğu - Batı arasında kültürel etkileşimin artması
E)	Papanın Haçlı Saldırıları çağırısı	Haçlı ordularına katılımın artması

18.tarafından İzmir ve çevresinde kurulmuştur. Anadolu'daki ilk Türk denizcisi olan..... ilk Türk donanmasını kurmuş, Doğu Romalılarla mücadele etmiştir.

Bu bilgilerde boş bırakılan yere aşağıdaki devlet adamlarından hangisi getirilmelidir?

- A) Artuk Bey
B) Afşin Bey
C) Çaka Bey
D) Danişment Gazi
E) Mengücek Gazi

19.

Haçlı Saldırısı'nın düzenlendiği tarihler ve seferlerin güzergahı düşünüldüğünde seferlerden en çok zarar gören Türk İslam devletinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Eyyubiler
B) Harzemşahlar
C) Türkiye Selçukluları
D) Karahanlılar
E) Gazneliler

20. XIII. yüzyıl başlarında Moğollar'ı bir araya getiren Cengiz Han kısa sürede bozkır imparatorluğunun temellerini atmıştı. 1220'lerde Harzem, Horasan ve Maverâünnehir Moğol egemenliği altına girince batıya doğru yoğun göç hareketleri yaşanmaya başladı. Konar - göçer zümrelerle birlikte Anadolu'ya akan Horasan erenleri XIII ve XIV. yüzyıllar Anadolu'sunun siyasi ve kültürel hayatına damga vurdular.

Bu bilgilere göre,

- I. Moğol İstilasası Anadolu'da Türk nüfusun artmasına olumlu etki etmiştir.
- II. Moğol İstilasası sadece Anadolu'da etkili olmuştur.
- III. Moğol İstilasası Anadolu'ya tasavvuf ehli kişilerin de göç etmesini sağlamıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

21. Köseadağ Savaşı sonrası Türkiye Selçukluları ile Moğollar arasında yapılan antlaşmaya göre kıymetli armağanların yanında Selçuklular, Moğollar'a her yıl 3.600.000 dirhem, 10 bin koyun, bin sığır, bin deve vereceklerdi. Bu vassallık antlaşmasıyla birlikte daha önce Türkiye Selçuklu Devleti'ni tanımış olan devletler, başta Kilikya Ermeni Krallığı ve Trabzon Rum İmparatorluğu olmak üzere artık Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'i bağlı oldukları hükümdar olarak tanımamışlar ve hatta Moğollara bağılılıklarını bildirmişlerdir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye Selçuklularının siyasi bağımsızlığının zedelendiği
B) Moğolların Anadolu'da etkinliğini artırdığı
C) Türkiye Selçuklularının Anadolu'da otoritesini kaybettiği
D) Moğolların Anadolu'dan gelir kaynakları oluşturduğu
E) Anadolu'da Türklerin diğer topluluklara oranla nüfusunun azaldığı

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde devlet teşkilatının başındaki en büyük kurum Divan-ı A'lâ ya da Divan-ı Saltanat adı verilen büyük divandı. Bu divana bağlı alt divanların görevleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İç ve dış yazışmalar	
Maliye	
Askerî işler	
İdari ve mali işleri teftiş	

Bu tablodaki görevlerin karşısına yazılması gereken alt divanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A) Divan-ı İshrâf- Divan-ı Arz- Divan-ı Tuğraî- Divan-ı İstifâ
 B) Divan-ı Tuğraî- Divan-ı İstifâ- Divan-ı Arz- Divan-ı İshrâf
 C) Divan-ı İstifâ- Divan-ı Arz- Divan-ı Tuğraî- Divan-ı İshrâf
 D) Divan-ı Arz- Divan-ı Tuğraî- Divan-ı İshrâf- Divan-ı İstifâ
 E) Divan-ı Tuğraî- Divan-ı İshrâf- Divan-ı İstifâ- Divan-ı Arz

11. • Sancak taşımakla yükümlü görevli.
 • Saray ahırlarının bakımından sorumlu görevli.
 • Hükümdarın sofrasını denetleyen ve yemeklerin tadımını yapan görevli.
 • Saraydaki meşrubatların hazırlanmasından ve takdiminden sorumlu görevli.

Büyük Selçuklu devlet teşkilatıyla ilgili verilen görevler aşağıdaki görevlilerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Emîr-i Âhur B) Emîr-i Alem C) İdişçibaşı
 D) Câmedar E) Emîr-i Çeşnigir

12.

..... Arazi	Hükümdarın şahsına ait tarla, bağ, bahçe, koru, otlak gibi arazilerdir. Bu araziden alınan vergiler doğrudan savaş ve diğer olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere ihtiyat hazinesine aktarılır.
..... Arazi	Bir görev karşılığında meliklere, emirlere, valilere, komutanlara, hassa ordusu askerlerine ve tımarlı sipahilere verilen arazilerdir.
..... Arazi	Hükümdarın liyakat sahibi devlet adamlarına, mirî araziden tahsis ettiği topraklara denir.

Büyük Selçuklularda toprak sistemi ile ilgili bu tabloda boş bırakılan yerlere yazılması gereken kavramlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

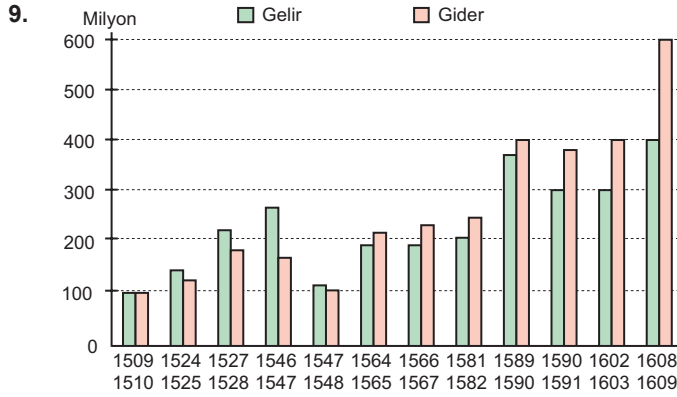
- A) İkta-Has-Haraci B) Öşri-Vakıf-İkta
 C) Has-İkta-Öşri D) Haraci-İkta-Vakıf
 E) Vakıf-Has-Öşri

13.

1 Para	2 Nevbet(davul)	3 Saray
4 Taht - Taç	5 Ok - Yay	6 Tuğ
7 Tırâz - Hilat	8 Otağ (saltanat çadırı)	9 Tevki - Tuğra

Tarih dersinde yukarıdaki kavram tablosunu veren Nuri Öğretmen'in aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi verdiği söylenebilir?

- A) Hükümdar ünvanları
 B) Hükümdarlık alametleri
 C) Taşra teşkilatı
 D) Dinsel inanç
 E) Kültürel faaliyetler

Osmanlı Devleti'nin 1509-1609 yılları arasındaki gelir ve giderlerini gösteren bu tabloya göre giderlerdeki artışta,

- I. savaşların daha uzun sürmesi,
- II. kapıkulu asker sayısının artması,
- III. ekber ve erşed sistemine geçilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin başvurduğu önemli bir işlem de tağşişti. Tağşiş sırasında devlet, dolaşımdaki gümüş ya da altın sikkeleri piyasadan toplar ve bunların içindeki değerli maden içeriğini azaltarak yeniden piyasaya sürerdi.

Osmanlı Devleti'ndeki bu işlem aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Toprak kayıpları yaşandığının
B) Ekonomik yapının bozulduğunun
C) Ülke nüfusunun arttığıının
D) Kapitülasyonların sona erdiğinin
E) Dış borç alımına gidildiğinin

11. XVII. yüzyılda yeniçeriler; siyasi, sosyal ve ekonomik hayatı belirleyen önemli bir güç hâline geldi. Bunun sonucunda ise başkent İstanbul'da kapıkulu askerlerinin (sipahiler, yeniçeriler, cebeciler, topçular vb.) öncülük ettiği bazı isyanlar çıkmıştır.

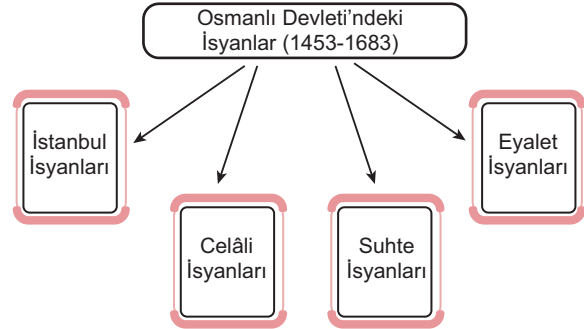
Bu durumla ilgili,

- I. yeniçerilerin disiplinden uzaklaştığı,
- II. devlet otoritesinin sarsıldığı,
- III. devlet kurumlarında bozulmalar yaşandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12.

Bu tabloya bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülke sınırları daralmıştır.
B) Merkezi otorite sarsılmıştır.
C) Teokratik yapı zayıflamıştır.
D) Demokratikleşme hareketleri başarısız olmuştur.
E) Batının üstünlüğü kabul edilmiştir.

5. Ahilik, genelde bir meslek kuruluşu olarak anılsa da aslında temelinde güçlü bir ahlak anlayışı vardır. Çünkü Ahilik biraz da Fütüvvet teşkilatının Anadolu'daki yansıması olarak da kabul edilir. Bu yüzden Ahiler, Fütüvvet teşkilatının öğretilerden kaynaklı inanç, ibadet ve ahlak ile ilgili kurallarını meslek yaşamı alanında da uygulamışlardır. Dolayısıyla Ahilere göre meslekte esas olan doğruluktur.

Buna göre ahilik ile ilgili,

- I. devlet adamları tarafından oluşturulduğu,
- II. kişilerin sosyal ve manevî gelişimine katkı sağladığı,
- III. esnaf ve zanaatkarların yetiştirilmesine önem verdiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. – Fatih, kendi kurduğu saray kütüphaneleri dışında ülkenin çeşitli şehirlerinde yaptırılan külliye, cami ve medreseler içerisinde de çok sayıda kütüphane kurmuştur.
- Yavuz Sultan Selim bilim, kültür, sanat ve eğitim alanlarında önemli merkezler olan Urfa, Kahire, İskenderiye, Halep, Kudüs, Şam'daki kültür ve sanat eserlerini İstanbul'a getirtmiştir.
- Kanuni Sultan Süleyman, ünlü Macar Kralı Matthias Corvinus'a (Matiyas Korvinus), (1458- 1490) ait kütüphaneden bazı kitapların İstanbul'a getirilmesini istemiştir.

Osmanlı padişahlarının bu faaliyetleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kültürel hayatın gelişimine önem verilmiştir.
- B) Türk kültür öğeleri önemini kaybetmiştir.
- C) İslam kültürüne ait eserlere sahip çıkılmıştır.
- D) İstanbul bilim ve kültür merkezi yapılmak istenmiştir.
- E) Kültürel alandaki faaliyetler devamlılık göstermiştir.

7. II. Mehmet, İstanbul'un Fethi'nden sonra İstanbul'da sekiz kiliseyi medrese hâline getirmiş, Ayasofya Medresesini açmıştır. 875'te (1470) kendi camisi etrafında ünlü Semaniye Medreselerini yaptırmıştır. Kendisi medreseleri bizzat teftiş etmiş, dersleri dinlemiş ve ödül verilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak II. Mehmet ile ilgili,

- I. ilmî faaliyetlere önem verdiği,
- II. İstanbul'da Türk İslam eserlerini yaygınlaştırdığı,
- III. gayrimüslimlerin başka bölgelere göç etmesini amaçladığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

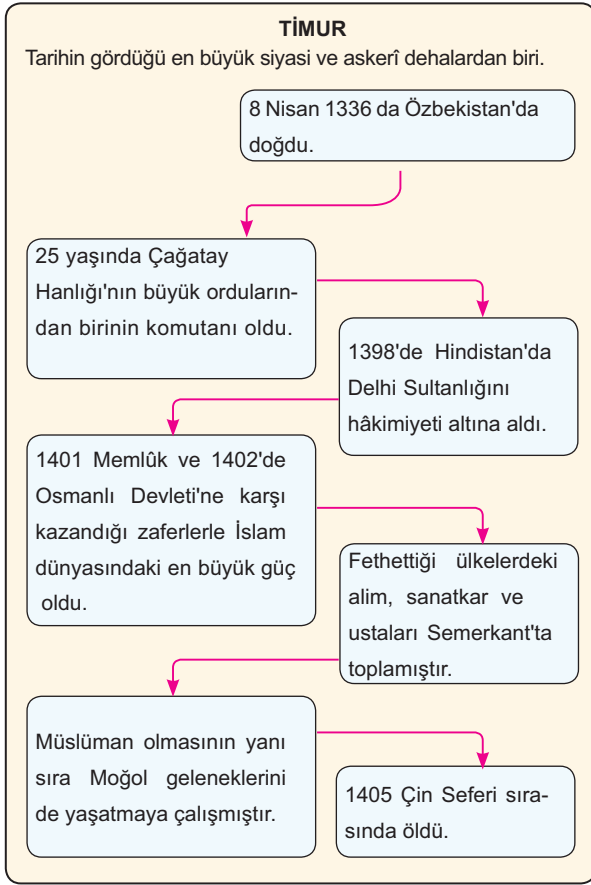
8.

1490 İstanbul'da kasırga meydana geldi.	1564 Anadolu'da kıtlık yaşandı.
1585 Ocak ve Şubat ayında İstanbul hiç yağış almadı.	1621 Aşırı soğuklar nedeniyle Boğaziçi dondu ve İstanbul'da kıtlık yaşandı.

Bu gelişmeler Osmanlı Devleti'nde daha çok aşağıdaki hangi alanda sorunlar yaşandığını gösterir?

- A) Ekonomi B) Din C) Askerlik
D) Hukuk E) Eğitim

9.

Bu tablodaki bilgilere göre Timur ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Genç yaşta ordu komutanlığı görevine getirilmiştir.
- B) XV. yüzyılda İslam dünyasının liderliğini üstlenmiştir.
- C) Devletin sınırlarını Anadolu'dan Hindistan'a kadar genişletmiştir.
- D) İlim adamlarına ve meslek sahiplerine önem vermiştir.
- E) Halifelik makamını ele geçirmiştir.

10. Osmanlıların Anadolu yönündeki genişlemeleri, Timur Devleti güçleriyle Ankara'da 1402'de yapılan savaşla durdurulmuştur. Savaş esnasında Timur'un birliklerine karşı en sert savunmalardan biri, Osmanlı ordusunda bulunan Sırp kuvvetleri ve yeniçeriler tarafından verilmiştir. Nitekim Fetret yıllarında Anadolu'da pek çok karışıklık ve çatışma görülürken Rumeli toprakları bundan etkilenmemiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de etkili bir biçimde tutunduğu,
- II. Osmanlıların merkezinin Rumeli'ye taşındığı,
- III. Timur Devleti'nin askerî yönden güçlü bir yapıda olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti ile ilgili bir metinde Evrenos Bey, Hacı İlbeyi, Ece Yakup, Gazi Fazıl gibi isimler geçiyorsa aşağıdaki beyliklerden hangisinin Osmanlı hâkimiyetine girdiği söylenebilir?

- A) Karamanoğulları
- B) Germiyanogulları
- C) Candaroğulları
- D) Karesioğulları
- E) Hamitoğulları

12. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi ile ilgili araştırma yapmak isteyen bir sanat tarihçisinin aşağıdaki şehirlerden hangisindeki eserleri incelemesi beklenmez?

- A) Edirne
- B) Bursa
- C) Trabzon
- D) İzmit
- E) İzmit

21.

Osmanlı Ordusu	
Tımarlı sipahiler	27.888
Cebelüler(Tahmini)	41.832
Tımar sahibi kale askerleri	9.653
Yeniçeriler ve altı bölük askerleri	15.136
Ulufeli kale askerleri	27.617
Mısır'daki ulufeli birlikler	3.761
Toplam	125.887

1527-1528 Yılları Arasında Osmanlı Ordusundaki Asker Sayısı

Bu tabloya göre aşağıdaki ifadelerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Devletin asker ihtiyacı zamanla azalmıştır.
- B) Askerî başarılarla artış olmuştur.
- C) Ordudaki en kalabalık sınıf eyalet askerleridir.
- D) Devşirme sisteminde bozulmalar yaşanmıştır.
- E) Hazinesinin maaş yükü azalmıştır.

22. "Kuşkusuz ki Rönesans, Avrupa kültür çevresinin bir olayıdır ve bu coğrafyanın çok özgün tarihsel koşullarının bir ürünüdür. Rönesans Avrupa'nın bütününde birden başlamamıştır: O önce 'da başlamış ve Batı Roma'nın varisi olan Latin-Cermen ülkelerinde hemen benimsenmiş, daha sonra da tüm Avrupa'ya yayılmıştır."

Bu ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin yazılması doğru olur?

- A) Almanya
- B) İtalya
- C) Fransa
- D) İspanya
- E) Avusturya

23. Dersinde Osmanlı Devleti'nde kadırgadan kalyona geçilmesini işleyen bir öğretmenin aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi verdiği söylenebilir?

- A) Donanma
- B) Eyalet yönetimi
- C) Hukuk sistemi
- D) Kara ordusu
- E) Toprak sistemi

24. Amerika'da Kolomb Günü (Columbus Day) 1937'de resmî tatil olarak kabul edilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Haçlı Saldırıları
- B) Sömürgecilik politikaları
- C) Rönesans Hareketleri
- D) Otuz Yıl Savaşları
- E) Reform Hareketleri

25. Martin Luther, Katolik Kilisesinin günahları affetmek için para karşılığında Ablassbrief (Ablassbrief) belgesi satmasına (endüljans) karşı çıkmış; günahları sadece Tanrı'nın affedebileceğini, bunun parayla satın alınamayacağını ve papanın günahları bağışlama yetkisi olmadığını savunmuştur.

Bu durumun Avrupa'da aşağıdakilerden hangisinin başlamasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Haçlı Saldırı
- B) Sömürgecilik politikaları
- C) Rönesans Hareketleri
- D) Fransız İhtilali
- E) Reform Hareketleri

Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde alınan yerleri gösteren bu haritaya bakılarak bu dönemde,

- I. İslam dünyası liderliğini ele geçirme,
- II. Haçlılara karşı destek arama,
- III. doğu sınırlarının güvenliğini sağlama

politikalarından hangilerinin izlendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Osmanlı ile Habsburglar arasında yapılan 1547 Tarihli Ahitname-i Hümayun 'a göre her iki tarafın tüccarları kendilerinden istenilen vergiyi verdikten sonra güvenli bir şekilde ticaret yapabilecektir. Bu ahitnamede Eflâk, Boğdan ve Erdel'in Osmanlı topraklarına dâhil olduğu belirtilmiştir. Budin, Osmanlı'ya bağlı bir beylerbeylik hâline getirilecek ve buradaki reayadan her kim olursa olsun karşı tarafa kaçarsa geri Osmanlı'ya iade edilecektir. Ahitnamede denizlerdeki durum da belirtilmiş ve "Şarlken tarafından hiçbir şekilde Osmanlı topraklarına ve Kuzey Afrika sahillerine saldırı girişiminde bulunulmayacaktır." şeklinde bir madde eklenmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Taraflar arasında ticari güvence verilmiştir.
B) Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa hâkimiyeti sürmüştür.
C) Taraflar arasında kalıcı barış yapılmıştır.
D) Osmanlı Devleti batı sınırlarını güvence altına almıştır.
E) Osmanlı Devleti sınırlarını genişletmiştir.

15. 1578'de yeniden başlayan Osmanlı-Safevi Savaşları, 1590'da imzalanan Ferhat Paşa (İstanbul) Antlaşması'yla sona erdi. Bu antlaşmayla Azerbaycan, Gürcistan ve Dağıstan toprakları Osmanlı Devleti'ne dâhil edildi. Böylece ...

Bu bilgilere göre cümlelerin devamı aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa doğru olur?

- A) Osmanlı Devleti doğudaki en geniş sınırlarına ulaştı.
B) Osmanlı-İran arasında kalıcı barış imzalandı.
C) Osmanlı Devleti Akdeniz'e hâkim oldu.
D) Osmanlı-İran arasında ilk antlaşma imzalandı.
E) Şii tehlikesi tamamen sona erdi.

16. 1525'te Fransa Kralı I. Fransuva'nın Habsburglara yenilerek esir düşmesi üzerine Fransa kralının annesi Osmanlı padişahına başvurarak oğlunun kurtarılması talebinde bulunmuş, Kanuni de fiilî yardımda bulunacağı sözünü vermiştir. Bu durum üzerine Kanuni, Macaristan üzerine sefere çıkmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı Devleti Avrupalı devletler arasındaki rekabette taraf olmuştur.
- II. Osmanlı Devleti Avrupa'daki mezhep sorunlarının çözülmesinde etkili olmuştur.
- III. Fransa, Osmanlı Devleti'ni Avrupa siyasetinde belirleyici güç olarak görmüştür.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. İstanbul'un Fethi sonrası Fatih, harap ve terkedilmiş şehri imparatorluğun çeşitli köşelerinden getirdiği Türk, Rum, Ermeni ve diğer milletlerden insanları şehre iskân ettirmiştir.

Fatih Sultan Mehmet'in bu yolla ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'u canlandırmak ve geliştirmek
B) İç siyasette merkezi otoritesini güçlendirmek
C) Batı Seferleri'nde şehri üs olarak kullanmak
D) Vergi gelirlerini arttırmak
E) Limanlardaki yetersiz insan ihtiyacını karşılamak

6. "Önemli bir şehirde bulunması gereken özellikleri göz önünde tutarak İstanbul'u Roma, Venedik, Milano, Napoli ve Lyon'la kıyaslamaya girişmek büyük bir hata olur. Hepsini de gördüğüm bu şehirlerin önem ve genişliklerini, mevkilerini ve güzelliklerini, ticaretlerini ve bolluklarını hep bir araya toptasak da yine İstanbul'u tutturamayız. Bunu, hisse kapılarak veya yalnız bir tarafı dinleyerek edindiğim bilgiye dayanarak söylüyorum sanmayın. Bu dediğime, her yönden incelemelerde bulunduktan sonra vardım. İstanbul'un bütün özelliklerini anlatabilmek için bir ömür yetmez"

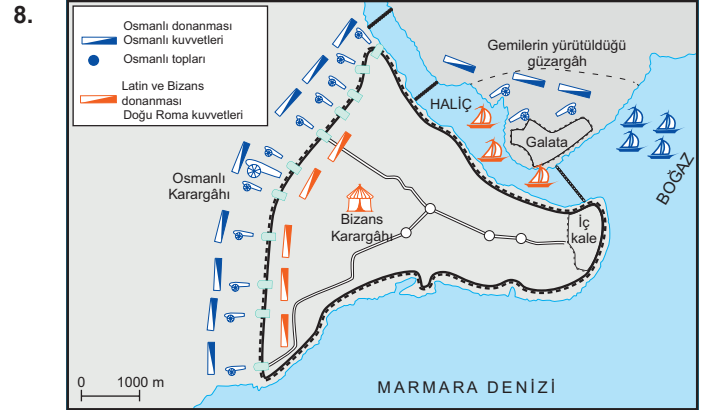
Seyyah Pedro bu görüşünü hangi gerekçeye dayandırarak söylemiş olabilir?

- A) İstanbul'un ulaşım imkânlarının kıyaslanan şehirlere göre daha az olması
B) İstanbul'un ticaret merkezi olması
C) İstanbul'un coğrafi konumu itibarıyla stratejik öneme sahip olması
D) İstanbul'un yüzölçümünün büyük olması
E) İstanbul'un verimli arazilere sahip olması

7. İstanbul'un alınması, iki kıta üzerinde yayılmakta olan Osmanlı Devleti'nin güçlenmesi için hayati bir önem taşımaktadır. Çünkü Osmanlı Devleti'nin Avrupa ve Asya'daki toprakları ancak bu suretle birbirine bağlanır, Balkanlarda ancak böyle bir egemenlik kurulabilirdi. II. Mehmet (Fatih) Boğazlara tamamıyla egemen olmadıkça yurdun tam bir güvenlik içinde olamayacağını biliyordu. Sıkışık anlarda Anadolu'dan Rumeli'ye ya da Rumeli'den Anadolu'ya rahatça kuvvet geçirebilmeliydi.

Bu bilgilerde İstanbul'un Fethi'nin aşağıdaki alanlardan hangisindeki önemine vurgu yapıldığı söylenemez?

- A) Siyasi B) Stratejik C) Ticari
D) Askerî E) Jeopolitik

İstanbul kuşatması ile ilgili bu görsele bakılarak,

- I. her iki tarafın da donanmadan yararlandığı,
II. Doğu Romanın'nın savunma savaşı yaptığı,
III. Osmanlı Devleti'nin dış yardım aldığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Bu haritaya göre;

- I. Marmara Bölgesi'nde Osmanlı hâkimiyeti zamanla güçlenmiştir.
- II. Orhan Bey, Osman Bey'e göre daha az fetih gerçekleştirmiştir.
- III. Rumeli'de fetihler gerçekleştirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Doğu Roma tekfurı hâkimiyetinde olan Bursa, Osman Bey zamanında başlayan ve on yıldan fazla süren bir muhasara sonucu, 6 Nisan 1326'da Orhan Bey tarafından fethedilmiştir. Fetihten sonra evini terk etmeyen ve şehirde kalan Hristiyanlara adaletle davranılmıştır.

Buna göre Osmanlıların,

- I. gaza ve cihat,
- II. hoşgörü,
- III. genişleme

politikalarından hangilerini izledikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Karesi ve Osmanlı beyliklerinin eline Doğu Roma topraklarını fethedip önemli birer güç hâline gelmek açısından benzer fırsatlar geçmiştir. Karesi Beyliği uzun bir dönem Doğu Roma İmparatorluğu ile Marmara Denizi'nin güneybatı kıyısındaki Kyzikos'tan (Bandırma-Erdek arası) Edremit Körfezi'ne kadar uzanan bir sınırı paylaşması dolayısıyla Çanakkale Boğazı'nın Asya kıyısını denetimi altında tutuyordu. Karesi Türklerinin Çanakkale Boğazı'nda egemenlik kurduğu ve Trakya'ya ilk akınlarını başlattıkları dönemde Osmanlılar hâlâ Bitinya'nın iç kesimlerinde Doğu Romalılarla savaşıyorlar ve kıyıya nadiren ulaşabiliyorlardı.

Bu bilgilere bakılarak Karesi ve Osmanlı beyliklerinin ortak özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aynı dönemde denizcilik faaliyetinde bulundukları
B) Gaza ve cihat anlayışını benimsedikleri
C) Türk siyasi birliğini sağlama politikası izledikleri
D) Baharat ticaret yoluna hâkim oldukları
E) Haçlı Seferlerine karşı mücadele ettikleri

8. Osmanlı Devleti kurulduğu tarihten itibaren batı yönünde genişlemeyi esas almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda meydana gelen gelişmelerden biri değildir?

- A) Ankara Savaşı'nın yapılması
B) Karesioğullarına son verilmesi
C) Edirne'nin başkent yapılması
D) Çirmen Savaşı'nın yapılması
E) İstanbul'un kuşatılması

18 - 19. soruları metne göre cevaplayınız.

Sultan Alp Arslan (...) Temmuz 1066'da (...) büyük bir törenle oğlu Melikşah'ı veliaht ilan etti. Başka erkek çocukları olmasına rağmen Alp Arslan'ın Melikşah'ı veliaht yapması, muhakkak onda devleti yönetecek yetenek ve cesareti görmüş olmasındandır. Bu tören sırasında sultan, Selçuklu emirlerinden kendisinden sonra Melikşah'ı sultan tanıyacakları konusunda ant içirdi. (...)Alp Arslan'ın ölümünden sonra Selçuklu devlet erkânı ve komutanları toplanarak onun vasiyetini yerine getirdiler ve Melikşah'ı sultan ilan ettiler (25 Kasım 1072). Melikşah, sultan olduktan sonra dıştan gelebilecek tehlikelere ve tahtı ele geçirmek isteyebilecek öteki Selçuklu şehzadelerine karşı hazırlıklı olması gerekiyordu. (...) kardeşinin ölümü, Büyük Selçuklu Devleti tahtını ele geçirmek isteyen Kavurt Bey için bulunmaz bir fırsattı. (...) Sultan Melikşah ve Nizamülmülk de Selçuklu Devleti üzerinde dolaşan tehlike bulutlarını ve durumun ciddiyetini hissetmişlerdi. Tehlikeyi daha fazla büyümeden önlemek gerekti; onlar, bu nedenle süratle davranarak Kavurt'tan önce Rey şehrine girdiler. (...) Böylece üç gün süren savaşı Sultan Melikşah kazandı ve Kavurt'a ait hazine, silahhane, elbiseler ve eşyaları ele geçirdi. (...) Melikşah, rakipsiz olarak Selçuklu tahtına oturduktan sonra onun sultanlığının, İslâmî geleneklere uygun olarak, Abbasî halifesi tarafından da onaylanması gerekiyordu."

18. Büyük Selçuklularda yaşanan bu iç mücadelelerin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dış saldırılar yaşanması
- B) Orduda disiplinin bozulması
- C) Veraset sisteminin düzensiz olması
- D) Ekonomik sorunlar yaşanması
- E) Toprak kayıpları yaşanması

19. Metinde yer alan aşağıdaki durumlardan hangisi Selçuklularda yönetimde teokratik anlayış olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı sayılması
- B) Hükümdarlığın Abbasi halifesi tarafından onaylanması
- C) Askeri teşkilata önem verilmesi
- D) Sultanın vasiyetinin yerine getirilmesi
- E) Nizamülmülk'ün vezir olarak atanması

20. Yusuf Has Hacib Kutadgu Bilig adlı eserinde,

"Dünyayı dolaşan bu satıcılar olmasaydı kara samur kürkü ne zaman giyerdin? Satıcılar gezip dolaşmasaydı bu inci dizilerini kim seyredebilirdi?"

diyerek aşağıdakilerden hangisinin önemine vurgu yapmıştır?

- A) Ticari faaliyetlerin
- B) Askerî teşkilatın
- C) Yönetim şeklinin
- D) Kültürel faaliyetlerin
- E) Dinsel inancın

21. Türkiye Selçukluları Dönemi'nin sosyolojik koşulları ve Moğol İstilasının yol açtığı sorunlar, Ahilik teşkilatının Anadolu'da kendine özgü millî ve dinî bir yapı olarak ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bunun sonucunda Türkistan'dan Anadolu'ya gelen esnaf ve zanaatkârlar iş bulmak, Doğu Romalılarla rekabet etmek, ürettikleri malların kalitesini korumak, esnaf ahlakını iş hayatına hâkim kılmak gibi çeşitli amaçlarla Ahî Evran öncülüğünde teşkilatlanmıştır.

Buna göre Ahi teşkilatının kurulmasında,

- I. sosyal,
- II. ekonomik,
- III. askerî

alanlarından hangilerindeki amaçların etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı : _____
Soyadı : _____

- Toplam soru sayısı 25'tir.
- Önerilen süre 40 dakikadır.
- **Tam Okul** uygulamasını **Google Play** ve **App Store**'dan indirebilirsiniz.
- Uygulama üzerinden optik formu okutarak sonuçları hızlı bir şekilde değerlendirebilirsiniz.

tam | okul

Adres: Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No: 4B High Life Office Etimesgut / ANKARA Tel: 444 0 407
Baskı Yeri: ERTEM BASIM Ltd.Sti./ANKARA Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6 Tel: (0312 640 16 23)
Faks: (0312) 640 16 24 Malıköy - Temelli - ANKARA

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.